

Sygn. akt VII U 741/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 27 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy K. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania K. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 maja 2017 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 maja 2017 r. (znak: (...)), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., działając na podstawie przepisów art. 68 w związku z art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.) odmówił K. J. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 22 czerwca 2000 r. ojcu T. J., ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 12 maja 2017 r. stwierdziła, że ubezpieczony jest co prawda całkowicie niezdolny do pracy, aczkolwiek brak jest danych medycznych na to, aby ustalić, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed dniem 6 lutego 1997 r. lub przed dniem 28 lutego 2006 r., a więc przed ukończeniem 16 roku życia lub w trakcie nauki w szkole (decyzja z dnia 16 maja 2017 r. znak: (...), k. 35, tom II a.r.).

Odwołanie od tej decyzji wniósł w dniu 12 czerwca 2017 r. **K. J.**, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu T. J.. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że decyzja organu rentowego została oparta na wadliwym orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS, w którym błędnie orzeczono, iż jest on całkowicie niezdolny do pracy, aczkolwiek niezdolność ta nie powstała przed ukończeniem 16 roku życia lub w trakcie nauki w szkole. W ocenie ubezpieczonego natomiast jego stan zdrowia kwalifikuje go do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy, która powstała właśnie w ww. okresach czasu. Ubezpieczony podał, że pierwsze symptomy choroby psychicznej pojawiły się u niego w wieku dojrzewania w czasie nauki w Liceum Ogólnokształcącym we W. w 2010 r., gdzie wówczas zamieszkiwał wraz z matką. W związku z powyższym został skierowany do Poradni (...), w której podjął leczenie psychiatryczne. Wskazał, że następnie kontynuował terapię w Poradni (...) z siedzibą we W., jednakże z uwagi na likwidację ww. placówki medycznej nie ma możliwości uzyskania szczegółowej dokumentacji lekarskiej z tego okresu czasu. Ubezpieczony podał także, że stwierdzenie u niego całkowitej niezdolności do pracy w trakcie nauki w szkole potwierdzili Lekarze Orzecznicy ZUS, którzy jednoznacznie wskazali, że niezdolność ta istnieje od dzieciństwa, a naruszenie sprawności organizmu ma zasadniczy związek z chorobą psychiczną, która czyni go całkowicie niezdolnym do pracy i samodzielnej egzystencji. Dodał przy tym, że z powodu ograniczeń o charakterze neurologicznym, umysłowym i psychicznym uczęszczał do niepublicznych placówek oświatowych, niewymagających

od niego przedłożenia zaświadczenia o stanie zdrowia psychicznego, natomiast aktualnie z tego powodu nie jest w stanie podjąć jakiegokolwiek zatrudnienia. Wskazał również, że z uwagi na swój zły stan zdrowia oraz powodowaną nim niezdolność do pracy, wyrokiem z dnia 23 maja 2012 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VII U 1277/11 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyznał na jego rzecz prawo do renty socjalnej na okres do dnia 31 stycznia 2020 r. Ponadto ubezpieczony powołał się na swoją trudną sytuację materialną, wskazując, że obecnie jego jedynym źródłem utrzymania jest otrzymywane świadczenie rentowe, które nie wystarcza na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją mieszkania oraz zakupem żywności i leków dla zarówno siebie, jak i dla swojej schorowanej matki. Z uwagi na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie na jego rzecz prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu T. J. (odwołanie z dnia 12 czerwca 2017 r. k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 lipca 2017 r., wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., powołując się na argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy jeszcze raz podkreślił, że w toku postępowania ubezpieczony został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 12 maja 2017 r. stwierdziła, że jest on co prawda całkowicie niezdolny do pracy, aczkolwiek brak jest danych medycznych na to, aby ustalić, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed dniem 6 lutego 1997 r. lub przed dniem 28 lutego 2006 r., a więc przed ukończeniem 16 roku życia lub w trakcie nauki w szkole. W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 16 maja 2017 r., znak: R/15/045144269, na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu T. J. (odpowiedź na odwołanie z dnia 6 lipca 2017 r., k. 82 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. J., urodzony w dniu (...), posiada wykształcenie wyższe licencjackie. W dniu 26 maja 2000 r. ubezpieczony ukończył Liceum Ogólnokształcące we W.. Następnie ubezpieczony podjął studia na kierunku stosunki międzynarodowe na Wydziale Europeistyki (...) Szkoły Wyższej (...) we W., które ukończył w dniu 13 czerwca 2005 r., uzyskując tytuł zawodowy licencjata. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z siedzibą w W. orzeczeniem z dnia 31 sierpnia 2016 r. zaliczył ubezpieczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres do dnia 31 sierpnia 2019 r. Stwierdził, że ubezpieczony jest zdolny do pracy w warunkach chronionych, wskazując jako symbol przyczyny niepełnosprawności 02-P (choroby psychiczne, w tym m.in. osoby z zaburzeniami psychotycznymi, zaburzeniami nastroju, utrwalonymi zaburzeniami lękowymi o znacznym stopniu nasilenia czy zespołami otępiennymi) oraz podając, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od września 2009 r. Wyrokiem z dnia 23 maja 2012 r., wydanym w sprawie o sygn. akt VII U 1277/11 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyznał na rzecz ubezpieczonego prawo do renty socjalnej na okres od dnia 1 czerwca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. Z kolei decyzją z dnia 2 listopada 2016 r., nr:(...) Burmistrz Miasta M. przyznał ubezpieczonemu zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności w wysokości 153,00 zł na okres od dnia 1 sierpnia 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 23 maja 2012 r., wydany w sprawie o sygn. akt VII U 1277/11 k. 22, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z dnia 31 sierpnia 2016 r. k. 61-63, dyplom z dnia 13 czerwca 2005 r. k. 77-79, świadectwo dojrzałości z dnia 26 maja 2000 r. k. 80-81 a.s., odpis skrócony aktu urodzenia k. 17, decyzja z dnia 2 listopada 2016 r. k. 23 tom II a.r.).

W dniu 23 marca 2017 r. ubezpieczony K. J. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę rodzinną po ojcu T. J., urodzonym w dniu (...), a zmarłym w dniu 22 czerwca 2000 r. Do wniosku K. J. dołączył odpis skrócony swojego aktu urodzenia oraz akt zgonu ojca wskazując, że przed śmiercią T. J. miał ustalone prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 23 marca 2017 r. k. 1-11, odpis skrócony aktu urodzenia k. 17, odpis skrócony aktu zgonu k. 19 tom II a.r.).

W toku postępowania wyjaśniającego, ubezpieczony został skierowany na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 3 stycznia 2017 r. uznał badanego za całkowicie niezdolnego do pracy na okres do dnia 31 stycznia 2020 r. Jednocześnie zaznaczył, że całkowita niezdolność do pracy pozostaje w związku z

naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W kolejnym orzeczeniu z dnia 20 kwietnia 2017 r. Lekarz Orzecznik ZUS wskazał, że całkowita niezdolność do pracy istnieje od urodzenia. Od wskazanego powyżej orzeczenia został wniesiony zarzut wadliwości w trybie art. 14 ust. 2d ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie daty powstania całkowitej niezdolności do pracy. Komisja Lekarska ZUS, po ponownym zbadaniu ubezpieczonego wydała w dniu 12 maja 2017 r. orzeczenie, na mocy, którego uznała, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy na okres do dnia 31 stycznia 2020 r., aczkolwiek brak jest danych medycznych na to, aby ustalić, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed dniem 6 lutego 1997 r. lub przed dniem 28 lutego 2006 r., a więc przed ukończeniem 16 roku życia lub w trakcie nauki w szkole (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 3 stycznia 2017 r. k. 27, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 20 kwietnia 2017 r. k. 29, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 12 maja 2017 r. k. 33 tom II a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 12 maja 2017 r. organ rentowy wydał w dniu 16 maja 2017 r. decyzję (znak: (...)) odmawiającą ubezpieczonemu prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że odmówił ubezpieczonemu prawa do renty rodzinnej, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 12 maja 2017 r. stwierdziła, że ubezpieczony jest co prawda całkowicie niezdolny do pracy, aczkolwiek brak jest danych medycznych na to, aby ustalić, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed dniem 6 lutego 1997 r. lub przed dniem 28 lutego 2006 r., a więc przed ukończeniem 16 roku życia lub w trakcie nauki w szkole (decyzja z dnia 16 maja 2017 r. znak: (...), k. 35, tom II a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego K. J. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 12 czerwca 2017 r. k. 2-4 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie postanowieniem z dnia 21 września 2017 r. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych najpierw psychologa, a następnie psychiatry celem ustalenia, czy wnioskodawca jest całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało: a) przed ukończeniem 16 roku życia; b) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczył 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat, a także czy wnioskodawca jest zdolny czy też niezdolny do samodzielnej egzystencji (postanowienie z dnia 21 września 2017 r., k. 92 a.s.).

W opinii z dnia 16 października 2017 r. biegła sądowa z zakresu psychologii klinicznej K. W. rozpoznała u ubezpieczonego dysfunkcje wybranych funkcji psychicznych spowodowane organicznym uszkodzeniem (...), które to schorzenie prawdopodobnie datuje się od urodzenia. W trakcie przeprowadzonego badania biegła nie stwierdziła u odwołującego występowania objawów świadczących o procesie psychotycznym. Biegła zaznaczyła, że opisane powyżej dysfunkcje mają wpływ na codzienne funkcjonowanie badanego, w tym również na zdolność do kontroli poznawczej i emocjonalnej, ale nie są przeciwwskazaniem do podjęcia pracy, zwłaszcza, że K. J. dysponuje wykształceniem licencjackim oraz policealnym. Biegła podkreśliła także, że obecnie badany funkcjonuje w sposób znacznie poniżej swoich możliwości, co jest spowodowane jego silnym przekonaniem o istnieniu poważnej choroby psychicznej, co jest skutkiem rozpoznania u niego najpierw odcieżałości umysłowej, a następnie schizofrenii oraz brakiem skutecznej rehabilitacji i psychoterapii. Zdaniem biegłej badany nie jest osobą odcieżałą umysłowo ani chorą na schizofrenię paranoidalną, jednakże w chwili obecnej nie jest zdolny do podjęcia ról społecznych, w tym pracy. Składa się na to wiele czynników, w tym wieloletnie doświadczenie bycia chorym, które było podtrzymywane przez otoczenie rodzinne i lekarzy. W konkluzji opinii biegła stwierdziła, że opiniowany jest częściowo niezdolny do pracy, niezdolność ta ma charakter od urodzenia i związana jest z organicznym uszkodzeniem (...). Dodatkowo na tę niezdolność nakłada się czynnik osobowościowy związany z niską samooceną, który uniemożliwia w chwili obecnej podejmowanie ról społecznych, w tym pracy. Jest to jednak aspekt korygowany przez terapię np. w Oddziale Dziennym Rehabilitacji Psychiatrycznej lub Klinice Nerwic. Biegła nadmieniła, że jest to niezdolność okresowa ale trudno jest oszacować na jak długo, a także, że zasadniczą przyczyną niezdolności do pracy ma charakter niezdolności powstałej

przed 16 rokiem życia. Stwierdziła nadto, że ubezpieczony jest zdolny do samodzielnej egzystencji (opinia biegłej sądowej z zakresu psychologii klinicznej K. W. z dnia 16 października 2017 r. k. 99-102 a.s.).

W opinii z dnia 28 listopada 2017 r. biegła sądowa z zakresu psychiatrii dr n. med. B. P. wskazała, że odwołujący K. J. od szkoły średniej jest leczony psychiatrycznie, ma wykształcenie wyższe licencjackie. W dzieciństwie doznawał napadów drgawkowych i tików, a potem rozpoznano u niego ociążałość umysłową oraz schizofrenię paranoidalną, jednak nie był on hospitalizowany psychiatrycznie. W czasie przeprowadzonego badania biegła nie stwierdziła u odwołującego objawów psychotycznych. Wskazała, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy, niezdolność ta ma charakter od urodzenia i związana jest z organicznym uszkodzeniem (...). Dodatkowo na tę niezdolność nakłada się czynnik osobowościowy związany z niską samooceną, który uniemożliwia w chwili obecnej podejmowanie ról społecznych, w tym pracy. W konkluzji opinii biegła stwierdziła, że badany jest częściowo niezdolny do pracy, niezdolność ta jest związana z organicznym uszkodzeniem (...) powstałym już w dzieciństwie. Jest to niezdolność okresowa, trudno przewidzieć na jak długo dlatego też wskazane byłoby podjęcie przez badanego terapii na Oddziale Dziennym Rehabilitacji Psychiatrycznej. Zasadnicza przyczyna niezdolności do pracy ma charakter niezdolności powstałej przed 16 rokiem życia, a odwołujący jest zdolny do samodzielnej egzystencji (opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii dr n. med. B. P. z dnia 28 listopada 2017 r. k. 104-109 a.s.).

Do powyższych opinii żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe z dnia 13 grudnia 2017 r. k. 116, pismo procesowe z dnia 18 grudnia 2017 r. k. 119-120 a.s.).

Postanowieniem z dnia 27 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. dołączonych do akt niniejszej sprawy, a dotyczących ubezpieczonego K. J. (postanowienie z dnia 27 grudnia 2017 r. k. 122 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, aktach sprawy o sygn. VII U 1277/11, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane, co do ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Ustalając stan faktyczny sprawy, Sąd Okręgowy uwzględnił wszystkie opinie biegłych sądowych, jakie zostały sporządzone, oceniając je jako wyczerpujące oraz jasno, przekonująco i logicznie uzasadnione. Sąd miał przy tym na względzie, że powołane w sprawie biegłe jednomyślnie uznały ubezpieczonego za częściowo niezdolnego do pracy, ze wskazaniem, że niezdolność ta ma charakter od urodzenia i związana jest z organicznym uszkodzeniem (...). Podkreśliły przy tym, że jest to niezdolność okresowa ale trudno jest oszacować na jak długo, a także, że zasadnicza przyczyna niezdolności do pracy ma charakter niezdolności powstałej przed 16 rokiem życia. Stwierdziły nadto, że ubezpieczony jest zdolny do samodzielnej egzystencji. Biegłe sformułowały swoje wnioski w oparciu o analizę dokumentacji medycznej ubezpieczonego oraz badania przeprowadzone na jego osobie. Ich opinie miały więc charakter kompleksowy i wszechstronny. Zdaniem Sądu wskazane opinie biegłych sądowych dokładnie zdiagnozowały stan zdrowia wnioskodawcy. Zaznaczyć także należy, że żadna ze stron (w tym organ rentowy) nie zgłosiła zastrzeżeń do opinii biegłych. Tym samym ustalenia poczynione w oparciu o opinie biegłych stanowiły podstawę rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był zatem wystarczający do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 maja 2017 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 67 ze zm.) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez

strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

W realiach rozpoznawanej sprawy wniosek ubezpieczonego wymagał rozpoznania w oparciu o przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.), która określa katalog osób uprawnionych do renty rodzinnej i przesłanki przyznania tego świadczenia. Analizując w świetle powyższego okoliczności sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że decyzja organu rentowego odpowiada prawu.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej do ukończenia 16 roku życia, do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat życia, albo bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresach, o których mowa wyżej. Z powyższego uregulowania wynika zatem, że renta rodzinna jest wypłacana uprawnionemu dziecku bez względu na wiek, jeżeli stało się ono całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16. roku życia albo w okresie nauki w szkole - najdalej do ukończenia 25 roku życia, przy czym prawidłowa wykładnia tego przepisu nakazuje uznać, że całkowita niezdolność do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowita niezdolność do pracy powstała w ww. okresach powinna istnieć nieprzerwanie, w tym oczywiście w chwili ustalania prawa do tego świadczenia.

W niniejszej sprawie wyjaśnienia wymagała kwestia, czy odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, a jeżeli tak to od kiedy najwcześniej wystąpiła u niego ww. niezdolność, zwłaszcza czy przed 16 rokiem życia lub do czasu ukończenia nauki, a jeżeli odwołujący przekroczył 16 lat życia, to czy nie dłużej niż do ukończenia 25 lat życia, a więc do dnia 6 lutego 2016 r., a tym samym czy jest on uprawniony do renty rodzinnej po zmarłym ojcu T. J.. Okolicznością niekwestionowaną przez strony postępowania był natomiast fakt, że w chwili śmierci T. J. miał ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Definicję osoby całkowicie niezdolnej do pracy podaje art. 12 ust. 1-2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust.1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2). Przepisy ust. 2 i 3 wskazują także, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Dokonując analizy pojęcia „całkowita niezdolność do pracy” należy brać pod uwagę zarówno kryterium biologiczne (stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiejkolwiek pracy), jak i ekonomiczne (całkowita utrata zdolności do zarobkowania wykonywaniem jakiejkolwiek pracy). Osobą całkowicie niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest więc osoba, która spełniła obydwa te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2004 r., I UK 28/04). W orzecznictwie przyjmuje się również (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2003 r., II UK 11/03 oraz z dnia 5 lipca 2005 r., I UK 222/04), że decydującą dla stwierdzenia niezdolności do pracy jest utrata możliwości wykonywania pracy

zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy braku rokowania odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Gdy więc biologiczny stan kalectwa lub choroba, nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, to brak prawa do tego świadczenia.

Badając istnienie powołanej spornej przesłanki warunkującej przyznanie prawa do renty rodzinnej, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii. W swoich opiniach z dnia 16 października 2017 r. oraz z dnia 28 listopada 2017 r. biegłe ww. specjalności zgodnie wskazały, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, z zaznaczeniem, że niezdolność ta istnieje od urodzenia i związana jest z organicznym uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego. Podkreśliły przy tym, że jest to niezdolność okresowa ale trudno jest oszacować na jak długo, a także, że zasadniczą przyczyną niezdolności do pracy ma charakter niezdolności powstałej przed 16 rokiem życia. Stwierdziły nadto, że ubezpieczony jest zdolny do samodzielnej egzystencji. Na marginesie należy przypomnieć, że postępowanie sądowe nie służy diagnostyce schorzeń. Sąd przy pomocy biegłych specjalistów ocenia, czy przedstawiony materiał medyczny (obowiązek jego zgromadzenia i przedłożenia jako dowodu w sprawie spoczywa na ubiegającym się o prawo do świadczenia) i badanie kliniczne pozwalają na stwierdzenie niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy zważył także, że opinie sporządzone przez biegłych są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Sąd w pełni podzielił ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłe po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonego, analizie dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach organu rentowego. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenia i ich wpływ na jego zdolność do pracy, a opisany w opiniach stan zdrowia ubezpieczonego koresponduje z wnioskami ostatecznymi opinii. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy i kompetentny, a nadto zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. Zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłe. W niniejszej sprawie przedstawione opinie biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii wydane w oparciu o osobiste badanie ubezpieczonego i przedstawioną dokumentację medyczną nie pozostawiają zatem wątpliwości, że ubezpieczony K. J. nie spełnia wszystkich przesłanek do przyznania wnioskowanego świadczenia wynikających z treści art. 68 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Skoro zatem odwołujący nie stał się całkowicie niezdolny do pracy w czasie nauki i nawet obecnie nie jest całkowicie niezdolny do pracy, a wyłącznie częściowo niezdolny do pracy, to nie spełnia tym samym warunków do nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu T. J.. Jednocześnie zdaniem Sądu oceny powyższej w niczym nie może zmienić przekonanie ubezpieczonego o złym stanie jego zdrowia, uzasadniającym orzeczenie całkowitej niezdolności do pracy. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, subiektywne przekonanie strony o stopniu niezdolności do pracy ze względu na stan zdrowia nie może mieć decydującego znaczenia dla ustalenia prawa do świadczenia rentowego, albowiem miarodajny jest obiektywnie istniejący stan zdrowia, stwierdzony w toku postępowania, do której to oceny uprawnieni są biegli lekarze o specjalności odpowiadającej schorzeniom osoby badanej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1968 r., III PRN 66/68).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa przyjął, że odwołanie wnioskodawcy było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)